

Ferran Martínez té 26 anys i una carrera d'econòmiques que no li ha servit per trobar feina. Viu a València, amb els pares, i ha començat a estudiar ciències polítiques a distància.

—Jo marxaré, val? Parlaràs amb dos companys meus que vindran ara. Ja he aparegut a dos diaris i qualsevol de nosaltres pot fer de portaveu. No volem que sempre isquen els mateixos.

José Luis Aparicio, que també és de València i també viu amb els pares, fa acte de presència amb un somriure d'orella a orella. Li dura des de la nit del 25 de maig, quan va comprovar l'acceptació electoral que havia tingut Podemos. És realitzador de projectes audiovisuals i també està desocupat. Ha tingut prou temps per editar els vídeos de campanya de Podem País Valencià, doncs.

Aquell qui ve parlant amb el telèfon mòbil —li acaben de dir que de vesprada ha d'anar a la Junta Electoral Provincial, on s'efectuarà el recompte definitiu— és Rubén Cervantes, madrileny. Dels 36 anys que té, els últims 11 els ha passat al Port de Sagunt, on va emigrar per amor. Treballador industrial també desocupat. Igual com José Luis, Rubén és castellano-parlant, però sempre que es refereix al País Valencià, ho fa així: País Valencià. En català. Enamorat de la serra Calderona, opina que ja ha arribat l'hora de valoritzar “l'interior del país”.

Rubén, José Luis i Ferran —que finalment accedeix a compartir la conversa— es van conèixer a la plataforma Podemos, presentada en societat a València el 23 de gener d'enguany. Pablo Iglesias, professor de Ciències Polítiques de la Universitat Complutense de Madrid i tertulià habitual a diverses cadenes de televisió estatal, va acudir aquell dia a la sala Joan Fuster de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de València, on va celebrar-se l'acte. Rubén, membre del grup promotor de Podem País Valencià, troba que “no hi havia un lloc millor on fer-lo: la Facultat d'Història i la sala dedicada a Fuster, una manera de deixar clar que no sols defensem els drets socials, sinó també els nacionals”.

El 6 de febrer es constituïa oficialment Podem Ciutat de València —a la Facultat de Filosofia— i Podem Port de Sagunt, i pocs dies més tard, els cercles d'Alacant i Castelló de la Plana. Sota aquesta denominació, *cercle*, s'organitzen els diferents col·lectius municipals.

PRATS I CAMPS

D'esquerra a dreta, Ferran Martínez, José Luis Aparicio i Rubén Cervantes, de Podem País Valencià,

Com han pogut?

Amb dos mesos i mig de vida com a partit, Podemos, liderat per Pablo Iglesias, va obtenir el 8% dels vots als comicis europeus del 25 de maig. A les Illes, on van situar-se com a tercera força, va arribar al 10%; al País Valencià, al 8,2%, i a Catalunya, al 4,7%. Però com han pogut fer-ho?

“Ja tenim cercles a Borriana, a Vila-real... I a Alqueries, on hem tret 245 vots, el 13,4%!” exclama Rubén, emocionat pel resultat a la petita població de la Plana. Al col·legi Ausiàs March del Port de Sagunt, on ell viu, Podemos ha aconseguit el millor resultat del País Valencià. “En general, hem tingut més vots allà on la indignació és més gran, allà on hi ha més desocupats i densitat demogràfica”.

Només a la circumscripció de València, Podemos va reunir 300 apoderats.

“I no sols gent jove, de *iaioflautes*, n'hi havia uns quants”, remarca Rubén, “gent que durant la campanya ja havia penjat cartells i que ha fet molt bé allò del boca-orella, que no tot és gràcies a internet”. “Gent indignada perquè les generacions posteriors viurem pitjor que no ells. Són el moviment obrer tradicional”, diu.

“Sabíem que a la gent gran no ens la trobaríem a les xarxes socials, per això vam abocar molts esforços al carrer, en els moviments socials, en les mani-

fotografiats la setmana passada a València.

festacions”, explica Ferran. I arran de terra, la connexió va ser ràpida. “Dóna’m propaganda, que la repartiré a casa”, els deien molts.

“O ens abraçaven al col·legi, en adonar-se que érem de Podemos”, s’enorgulleix José Luis, que va passar la jornada electoral al barri d’Aiora de València. “En canvi, els interventors del PPSOE et demanaven qui eres, els estranyava veure’ns per allà”, comenta Rubén, que ara i adés obria el seu telèfon i accedia a Telegram, una aplicació de missatgeria semblant a Whatsapp però totalment gratuïta, per tal de comprovar que allò que veïen els seus ulls era cert:

—Por aquí están bajando mucho nuestros montones. ¿Es normal?

“I com pujaven després, durant el recompte!”, li contesta José Luis.

“Ginés, un senyor afectat per la reconversió industrial dels anys vuitanta, un ecologista convençut, em va dir que va estar a punt de plorar en veure el primer

vot que eixia de l’urna, però no li va donar temps. De seguida ja havia eixit el segon, i el tercer, i el quart...”, evoca Rubén. José Luis hi està d’acord: “Molta gent gran s’ha sentit rejuvenida en col·laborar amb nosaltres. Ara recorde Susana, una dona que jo no coneixia de res i amb qui vaig anar a repartir publicitat: em va dir que sentia la mateixa il·lusió que el 1977, la primera vegada que havia pogut votar, o que el 1982, quan va fer-ho per Felipe”.

José Luis, a més de repartir papers i de fer vídeos, ha estat un dels encarregats de gestionar el mur de Facebook. Diu que l’any 2004 es va “creure” José Luis Rodríguez Zapatero però que últimament optava per Compromís. Ferran, tot i tenir 26 anys, només va mobilitzar-se el 2011, votant Esquerra Unida a les eleccions valencianes i Compromís a les municipals. Al seu torn, Rubén sempre votava Esquerra Unida, fins que va demanar l’alta a Esquerra Anticapitalista, que era la papereta que fins ara escollia.

“Així com Esquerra Unida s’ha passat la vida dient allò del ‘programa, programa, programa’, nosaltres volem mètode, mètode i mètode”, apunta Rubén. No els agraden els mètodes d’EUPV i de Compromís perquè “no aposten per l’horitzontalitat, la transparència, la limitació de mandats, la rotació de càrrecs... No tenen els moviments socials com a referents, sinó que volen servir-se’n”. En el cas de Podemos, “no hi ha un aparell burocràtic, tots fem de tot”.

“Per molt que Compromís vulga obrir-se a la societat, no deixa de ser una col·lecció de partits amb els seus interessos particulars: a les primàries, hi ha quotes de representació de cada partit, i a les europees han anat amb Equo tot i que la majoria dels membres no ho hagueren volgut”, raona Ferran. “A Sagunt, Compromís encara no és Compromís, tothom el coneix com el Bloc [Nacionalista Valencià] i tothom recorda que al seu dia va pactar amb el PP”, afegeix Rubén, que ho té clar: “A Sagunt, el 2015, anem per totes. A guanyar, a guanyar i a guanyar”.

“En el nostre cas les decisions es prenen en les assemblees”, continua Ferran, que tampoc no dubta que “hem nascut per quedar-nos, no som cap suflé”. En qualsevol cas, Ferran matisa que “tot i les diferències de criteri amb Esquerra Unida i Compromís, el nostre objectiu és la unitat, i podem confluïr-hi, podem fer

una candidatura conjunta amb un programa compartit, és clar que sí”.

“La gent ja n’està tipa”, opina Rubén. “Els meus pares eren del PSOE i de la UGT, però han vist clar que els uns i els altres han traspassat la línia que separa la democràcia de la dictadura dels mercats, s’han convertit en polítics i sindicalistes professionals”, rebla. “El PSOE ha pres mesures que garantiren els drets de les persones o els han vulnerat?”, pregunta Ferran, que respon *ipso facto*: “Felipe González parla de fer un govern de concentració amb el PP”.

“A Twitter hi ha tot de gent del PSOE i de Compromís que diuen coses molt sensates, plenes de sentit comú”, observa José Luis, “tinc clar que estan més a prop nostre que no de les seues direccions”. “És que molts partits han creuat la línia roja i han passat de ser una eina al servei de la classe obrera a ser-ne una al servei del patró”, subratlla Rubén. “A l’Estat espanyol va ser el PSOE, qui va obrir la porta a les polítiques neoliberals, i el tancament dels Alts Forns del Mediterrani, a Sagunt, només n’és un exemple”, evoca ell, que ho té claríssim: “De pactes amb el PSOE, cap ni un. Hem de fer com Syriza a Grècia”. Ferran no es mostra tan taxatiu i avisa que “en cada cas, això ho haurà de decidir l’assemblea competent, fins i tot si els nostres escons són decisius perquè el PP abandone la Generalitat”.

Com articular-se? Qualsevol podria esmenar el programa marc de Podemos i a les eleccions primàries van participar més de 33.000 persones. La base del projecte és el manifest fundacional *Mueve ficha*, molt crític amb el pacte d’Esquerra Unida amb el PSOE a Andalusia.

“El PSOE és un partit social-liberal, sense esma, buit”, adverteix Rubén. “La majoria de gent de Podem no està per pactar-hi, sinó per marcar-hi distàncies, com Syriza, que ja li ha fet el *sorpasso* al Pasok. En realitat, som els néts i fills del PSOE!”. Un punt de vista compartit per Ferran, per a qui Podemos “ha recuperat idees que dècades enrere representava el PSOE”, una de les raons que hauria provocat el transvasament de vot, fins i tot des de la militància: “Un dia, fent campanya al mercat de Castilla, un jove se’m va acostar i em va dir que militava al PSOE, però que ell i una altra gent de la seua agrupació ens votarien, que ja ho havien parlat”. José Luis riu i comenta

Dos ciutadans i un altre sense veu

Els 54 diputats que l'Estat espanyol envia a Brussel·les són d'una diversitat important. A més dels 16 del PP, els 14 del PSOE, els 6 d'Esquerra Unida i els 5 de Podemos, UPyD n'hi envia 4; la coalició integrada per CiU i el PNB, 3; ERC, 2; Bildu, 1; Compromís-Equo, un altre, el valencià Jordi Sebastià, i Ciutadans, 2 més, els catalans Javier Nart i Juan Carlos Girauta. Vox, de la seua banda, s'hi ha quedat a les portes, i Aleix Vidal-Quadras haurà d'esperar una millor ocasió, qui sap si els comicis estatals.

En aquest cas, hauria de presentar-se per la circumscripció de Madrid, tal com fa Rosa Díez a UPyD, perquè Vox hi ha obtingut pràcticament un de cada tres

vots, el 32%, tot i que la comunitat madrilenya amb prou feines si representa el 13% del cens global.

En el cas de Ciutadans, la implantació a Catalunya és evident i s'ha notat de nou en aquests comicis arribant al 6,3% dels sufragis, molt per damunt del 3,2% del conjunt de l'Estat. Al País Valencià, Ciutadans ha recollit el 2,9% de les paperetes, i a les illes Balears, el 2,3%, clarament per sota, en tots dos casos, del suport obtingut a la circumscripció de Madrid, on ha assolit un destacable 4,8%. Així, el partit liderat per Albert Rivera –rebatejat Alberto a segons quins mitjans de l'Estat– ha aconseguit el 53% dels seus vots a Catalunya i Madrid, que apleguen el 28% del cens.

Ciutadans, que s'expandeix a poc a poc a través

de la plataforma Movimiento Ciudadano, va estar a punt d'enviar a Europa la regidora d'Altea (Marina Baixa) Carolina Punset, filla del científic Eduard Punset i possible cap de cartell del partit amb vista a les eleccions valencianes del 2015. El ben cert, però, és que Punset no va rendibilitzar el lloc tan destacat que ha ocupat a la candidatura de Ciutadans ni la seua popularitat a la vila, ja que ha estat la setena força, amb només el 3,19% dels vots, lluny de formacions que competeixen en el mateix espai ideològic, com ara UPyD, que sense tenir-hi regidors s'ha situat en el 6,95%.

Els espais que es dibuixen al voltant del PP propicien una divisió del vot impensable fa no gaire. En el cas valencià, el PP no tenia competència seriosa en el seu espectre ideològic des dels temps d'Unió Valenciana, que va quedar-se fora de les Corts el 1999 després d'haver-hi compartit govern. Així com l'esquerra presenta quatre espais clarament definits –al País Valencià, el PSPV-PSOE, Esquerra Unida, Podem i Compromís han quedat per dalt del 8%–, la dreta ja té els mateixos. Un nou senyal dels temps tan canviants que corren.

una experiència semblant: “El dia de les eleccions, l'apoderat del PSOE em va dir que de poc no ens havia votat!”.

Rubén, un entusiasta de la CUP, redirigeix la conversa i lloa “el procés constituent que proposen des de Catalunya”. En aquest sentit, demana una “crida a les bases històriques del PSOE, les que no estan tacades per la gestió del capitalisme, perquè s'hi sumen”.

Ferran enumera que entre els electors de Podemos també hi ha ex-votants del PP, i posa l'exemple de Torrent, on la formació ha superat el 10% dels vots i el PP no ha anat més enllà del 25%, tot i tenir-hi majoria absoluta de fa set anys. “El vot del PP, com el de la resta de partits, és més volàtil que no sembla. La gent ja no es defineix tant com a socialista, liberal o nacionalista, sinó que està pel sentit comú: no als desnonaments, la defensa dels drets humans, la negativa a rescatar els bancs... Si us n'adoneu, allò més bàsic ho comparteix el 90% de la població”.

Una idea compartida per José Luis: “Som els de baix contra els de dalt: els precaris, les dones, els immigrants... Contra els grans poders fàctics, simplement això. Jo proposaria com a ministre d'Economia algú que cobre 640 euros i tinga dos fills. No en trobaràs cap de millor, a l'hora de gestionar els diners”.

“Ja ho va proclamar Margaret Thatcher: el seu èxit va ser canviar la socialdemocràcia. La tercera via del laborisme britànic n'és la prova, i les que han vingut més tard”, opina Ferran, molest perquè “ens han fet veure que ens calen polítics professionals, la *casta*, i no és així”.

“És cert, ja n'hi ha prou de votar cada quatre anys i prou. I ja n'hi ha prou de conformismes. No farem com Esquerra Unida, que assumia que tenia un sostre electoral. Nosaltres, el 2015, eixirem a guanyar allà on ens presentem”, conclou José Luis. Al País Valencià, Podem ja compta amb cercles estables a la ciutat de València, l'Horta Nord, l'Horta Sud, el Camp de Morvedre i la Safor, es presentará allà on dispose de prou gent i a la Generalitat somien una llista unitària amb Esquerra Unida, Compromís i representants dels moviments socials. Una llista que fins i tot podria superar en vots el PSPV-PSOE i no sols decidir el color de la Generalitat, sinó governar-la. Amb Mònica Oltra com a candidata?

Victor Maceda

Dalt, Albert Rivera, líder de Ciutadans, amb els seus dos eurodiputats electes, Javier Nart i Juan Carlos Girauta. A sota, Aleix Vidal-Quadras, de Vox, que ha quedat a les portes de l'acta.